

ارزیابی ریسک های پروژه های B.O.T و اثر آن بر پروژه های راهسازی

مصطفی باقلانی^{۱*}، میرحمزه غلامی^۲، حسن بهادری^۳

۱- کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت، دانشگاه علوم تحقیقات تهران، (ilam.omran@gmail.com)

۲- کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت، دانشگاه علوم تحقیقات تهران، (hamzeh_gholami@yahoo.com)

۳- کارشناسی معماری، دانشگاه جامع علمی کاربردی پارسین ۱ ایلام، (hasan.bahadori@yahoo.com)

چکیده

در دو دهه گذشته اجرای پروژه های حمل و نقلی به روش ساخت، بهره برداری و انتقال [BOT] و مشتقات آن بعنوان یکی از روش های پذیرفته شده جهت مشارکت بخش خصوصی در توسعه پروژه های حمل و نقلی در سطح جهانی شناخته شده است و دولت ها نیز آنرا بعنوان روشی مناسب برای سرمایه گذاری و ساخت سریع پروژه های حمل و نقلی و استفاده بهینه از آن ها پذیرفته اند. مدیریت ریسک به معنی استفاده از مهارتهای افراد و یا گروه ها به منظور حصول اطمینان از شناسایی تمام ریسک ها، اندازه گیری و اجرای آنها در پروژه می باشد. در این مقاله ضمن معرفی کامل روش BOT و فرآیند مدیریت ریسک، به پیاده سازی و تخصیص این ریسک ها در این نوع پروژه ها به عوامل مربوطه پرداخته شده است. جهت این منظور از پرسشنامه استفاده شده و پس از جمع آوری آنها توسط نرم افزار Spss به تجزیه و تحلیل پاسخ ها شامل آنالیزهای نیکویی برازش، پایایی داده ها و آنالیز واریانس پرداخته شده و در نهایت ریسک های موردنظر پس از رتبه بندی توسط روش TOPSIS، به عوامل موثر در ایجاد اینگونه ریسک ها اختصاص داده شده و نتیجه گیری بعمل آمده است. البته لازم بذکر است که هر پروژه با توجه به خصوصیات خود و عاملی که به کمک آن ریسک را تجزیه و تحلیل می نماید، نتایج متفاوتی را که مختص به همان پروژه است را دنبال خواهد داشت و در حقیقت برای هر پروژه می توان فرایند مدیریت ریسک را پیاده نمود تا میزان تأثیرگذاری این پارامتر بر عملکرد پروژه را بتوان کاهش داد.

واژه های کلیدی: مدیریت ریسک، پروژه های راهسازی، BOT، خصوصی سازی